

Europese verkiezingen

Het jaar van verandering

Dit jaar is het jaar van de Europese verandering: er treedt in 2014 zowel een nieuw Parlement als een nieuwe Commissie aan. Waterspiegel zet alle actuele Europese 'waterdossiers' nog even op een rijtje.

Tussen 22 en 25 mei zijn de Europese burgers naar de stembus gegaan om de leden van het Europees Parlement te kiezen. De verkiezingen in Nederland waren op 22 mei. In totaal werden 751 leden van het Parlement gekozen: 26 daarvan zijn Nederlands.

Niet alleen het Europees Parlement, ook de Europese Commissie zal van samenstelling veranderen dit jaar. Op 1 november beginnen de nieuwe Eurocommissarissen aan hun vijfjarige ambtstermijn.

Commissievoorzitter José Manuel Barroso vertrekt, net als Raadsvoorzitter Herman Van Rompuy en EU-buitenlandcoördinator Catherine Ashton. De Europese posities worden herverdeeld. Wie wordt de Nederlandse commissaris? De stoelendans is begonnen.

Standpunten politieke partijen

In de verkiezingsprogramma's van de gevestigde partijen komen steeds vaker passages voor met alle zaken waar Europa zich niet mee bezig moet houden. De meeste

partijen besteden in meer of mindere mate aandacht aan water, ook in relatie tot ander beleid.

Het CDA blijft de grootste partij en heeft haar vijf zetels behouden. In haar partijprogramma gaf het CDA aan dat er binnen de landbouw meer aandacht besteed moet worden aan innovatie en duurzaamheid. Wetgeving moet doelgericht zijn: het CDA ziet bijvoorbeeld de Nitraatrichtlijn als een voorbeeld van wetgeving dat niet meer voldoet in de huidige tijd. Hetzelfde geldt voor

de VVD, die pleit voor een afschaffing van de Nitraatrichtlijn, omdat deze te star is en weinig rekening houdt met de hoge gewasproducties per hectare in ons land. Ook de VVD heeft haar bestaande zetelaantal van drie behouden.

D66 heeft er een zetel bij gewonnen en ging van drie naar vier zetels. De partij richt zich meer op de kansen die een circulaire economie biedt en benadrukt de noodzaak om op Europees niveau afspraken te maken over waterbeheer en -kwaliteit.

Het verkiezingsprogramma van GroenLinks – de partij ging van drie naar twee zetels in het Europees Parlement – besteedt veel aandacht aan water. GroenLinks wil specifiek dat drinkwatervoorziening in publieke handen blijft: de EU mag geen liberalisering van nutsvoorzieningen afdwingen. De partij hanteert het principe ‘De vervuiler betaalt’ als leidraad voor een groen economisch beleid. Tevens wordt plastic soup als milieuprobleem aangeduid en pleit GroenLinks voor een verbod op het gebruik van microplastics in cosmetica. Het programma vermeldt verder dat boeren een ruime beloning voor waterberging moeten krijgen. Ook wil GroenLinks meer Europese samenwerking op het gebied van ruimte voor de rivier en waterkwaliteit en een steviger regie van Brussel op het gebied van natuurcompensatie.

De SP – die haar huidige zetelaantal van twee heeft behouden – vindt dat de macht van Europa moet worden ingeperkt. Het Nederlands milieubeleid moet niet gehinderd worden door Europese regels, maar er is wel een noodzaak om internationale afspraken te maken. De partij wil af van kernenergie en schaliegas, en het gebruik van biomassa is alleen acceptabel onder strenge voorwaarden. Wind- en zonne-energie zijn belangrijk, maar lidstaten hebben binnen de milieufspraken zelf de vrijheid om te kiezen hoe zij energie opwekken.

De PvdA is de komende vijf jaar met drie Europarlementariërs vertegenwoordigd. Het verkiezingsprogramma pleit ervoor om diensten die een publieke functie vervullen, af te schermen van de markt. Aanbestedingsregels moeten overzichtelijker en eenvoudiger. Drempelbedragen

moeten worden verhoogd. Landbouwbeleid moet gericht zijn op het behoud van biodiversiteit en subsidies op verduurzaming.

De ChristenUnie en de SGP hebben een gedeelde lijst en komen terug met twee vertegenwoordigers in de komende periode. ChristenUnie/SGP zet in op groene groei, maar met een zekere flexibiliteit. Het huidige landbouwbeleid en de afspraken over vergroening zijn te star en bieden te weinig speelruimte voor de (Nederlandse) boeren. Wel pleit de partij voor blijvende nauwe samenwerking binnen de Kaderrichtlijn Water.

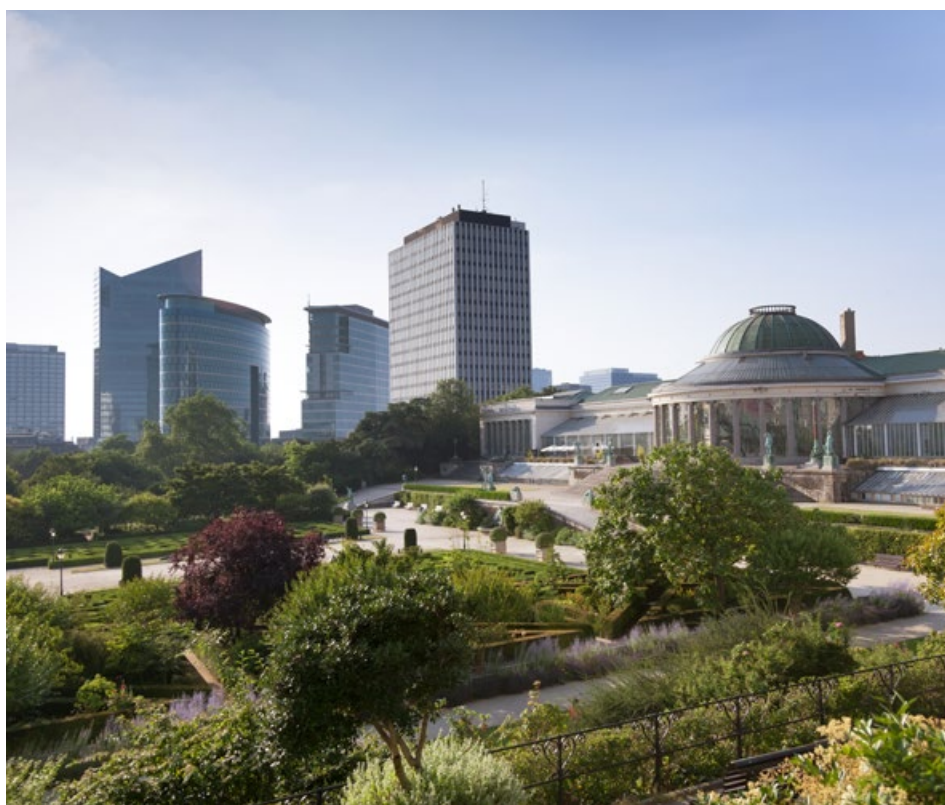
De PVV moest één zetel inleveren en ging van vijf naar vier zetels. De partij steekt haar afkeuring van Europa niet onder stoelen of banken. De partij is tegen financiële steun aan Zuid-Europese landen en tegen open grenzen. De PVV wil dat Nederland uit de EU en uit de eurozone stapt, en de gulden herinvoert. Het PVV-programma besteedt geen aandacht aan het milieu.

Ook de Partij voor de Dieren deed dit keer mee met de Europese verkiezingen en heeft zelfs een zetel gewonnen. De partij is kritisch ten opzichte van Europa, maar is niet tegen Europese samenwerking op natuur- en milieuvraagstukken.

Europese fracties

Net als in onze Tweede Kamer gebeurt veel van het echte parlementaire werk in de vaste commissies. In Brussel zijn dat er 22, en helaas zit daar geen aparte commissie Waterzaken bij. Wet- en regelgeving over water wordt in verschillende commissies voorbereid, waaronder Milieubeheer, Landbouw en plattelandsontwikkeling, Volksgezondheid en voedselveiligheid, Interne Markt en consumentenbescherming en Industrie.

De Nederlandse politieke partijen werken in Europa samen in grotere fracties op basis van politieke voorkeuren. De Europese Volkspartij (EVP) heeft na de verkiezingen iets moeten inleveren, maar is met 213 zetels nog steeds de grootste politieke fractie in het Europees Parlement. EVP bestaat uit onder meer het CDA en de Duitse CDU/CSU. Kort daarop volgt de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten (S&D, 280 zetels) voor sociaal-democratische partijen als SPD, Labour en de PvdA. Zij hebben iets gewonnen na de verkiezingen. De Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE, 64 zetels) is een liberale fractie met de Nederlandse partijen VVD en D66. Hoewel D66 in Nederland flink gewonnen heeft, heeft de Europese fractie 20 zetels moeten inleveren. De Groenen/Europese

Vrije Alliantie (EVA, 52 zetels) bundelt groene en regionale partijen, zoals GroenLinks en de Duitse Grünen. Deze grote Europese fracties hebben als voordeel dat zij beter georganiseerd zijn en door betere samenwerking met gelijkgestemden uit andere lidstaten binnen dezelfde fractie meer invloed kunnen uitoefenen.

Vewin-bureau Brussel

‘Zo vlak na de verkiezingen is nog niet bekend welke parlementariër in welke commissie zitting neemt. Zij kunnen zelf een voorkeur aangeven, maar dat wil niet zeggen dat die voorkeur wordt opgevolgd. De verdeling gaat via een specifiek systeem en is pas eind juni rond. Dan is voor ons ook duidelijk met wie we de komende jaren gaan samenwerken’, aldus Esther Boer van Bureau Brussel, het gezamenlijke bureau van de Unie van Waterschappen en Vewin.

De taak van het Bureau Brussel is tweeledig: enerzijds het onder de aandacht brengen van de belangen en positie van de Nederlandse waterschappen en drinkwaterbedrijven en anderzijds op de hoogte te blijven van wat er in Brussel speelt om hier in Nederland op te anticiperen. Alle Nederlandse kandidaat-parlementsleden hebben daarom ook informatiemateriaal ontvangen met daarin de belangrijkste waterdossiers.

Rol van Europa

Het belang van Europese wet- en regelgeving voor de (drink-)watersector is in de

afgelopen jaren sterk toegenomen. Europa heeft bevoegdheden en neemt besluiten die directe gevolgen hebben voor de Nederlandse watersector op gebieden als milieu, marktwerking en landbouw. De Europese dimensie is daarom een onmisbaar onderdeel geworden van de dagelijkse praktijk van het (drink)waterbeheer.

Omdat Nederland slechts één van de 28 lidstaten van de EU is, en daarbij een klein land, zoeken wij regelmatig coalities met andere. Soms zijn dit andere (Nederlandse) organisaties, zoals bijvoorbeeld het Huis van de Nederlandse Provincies, VNO-NCW of internationale organisaties zoals het Wereld Natuur Fonds.

Tevens wordt er zeer actief samengewerkt met collega-waterbedrijven uit de andere lidstaten. Bureau Brussel is dan ook lid van een aantal koepelorganisaties waarmee op Europese schaal samenwerking plaatsvindt.

Standpunten drinkwatersector

De belangrijkste dossiers en standpunten van Bureau Brussel zijn:

- Bronbeleid
Verontreinigende stoffen moeten zo dicht mogelijk bij de bron worden aangepakt, conform het principe ‘De vervuiler betaalt’.
- Betere integratie van beleid
Zorg voor maximale afstemming tussen Europese regelgeving op het gebied van ge-

wasbeschermingsmiddelen, biociden en de toelating van chemische stoffen (REACH).

- Landbouw

Het Europees landbouwbeleid moet erop gericht zijn emissies terug te dringen en bij te dragen aan duurzaam waterbeheer.

- Innovatie en werkgelegenheid

Het Europees innovatiebeleid moet erop gericht zijn om innovaties daadwerkelijk naar de markt te brengen, zo extra werkgelegenheid te creëren en maatschappelijke uitdagingen op te lossen.

- Economisch dossier

Belangrijk is dat de huidige Dienst van Algemeen Belang (DAB) status gehandhaafd blijft.

POP-gelden

‘Naast deze hoofdlijnen blijven wij ons sterk maken voor de publieke drinkwaterbedrijven’, aldus Boer. ‘Mede dankzij onze inzet is in de huidige Concessierichtlijn opgenomen dat het aan de lidstaten zelf is om te beslissen of drinkwater een Dienst van Algemeen Belang is. Nederland heeft daar al in 2006 voor gekozen. Op het gebied van landbouw is de aandacht verschoven van Brussel naar Den Haag, waar de besteding van de POP-gelden op de agenda staat. De hervorming van het Europese landbouwbeleid is onlangs voor de komende zeven jaar vastgesteld, dus daar richten we ons nu even niet op. Maar we houden de ontwikkelingen natuurlijk wel in de gaten.’